

ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

Supervision Skill of Administrators Affecting the Teachers' Performance in School

Under Bueng Kan Primary Educational Service Area Office

ชวล ไชยเทพ¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์² ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ³

Kachol Chaitep¹ Assoc. Prof. Dr.Sikan Pienthunyakorn² Dr.Ruthaisap Dokkham³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ศึกษาความสัมพันธ์ อำนาจพยากรณ์และหาแนวทางการยกระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Research) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในปีการศึกษา 2565 จำนวน 349 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 87 คนครูผู้สอน จำนวน 262 คน จากจำนวน 212 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกนและสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ คุณภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.38 – 0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (Independent Samples t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก
2. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน พบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน พบว่า จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ทักษะการนิเทศของผู้บริหาร การปฏิบัติงานของครู

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³Couse teacher in Master of Education Program and Doctor of Education Program in Education Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: ชวล ไชยเทพ, kachol_na@hotmail.com

รับเมื่อ 25 มิถุนายน 2566 แก้ไข 1 สิงหาคม 2566 ตอรับ 3 สิงหาคม 2566

4. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง ($r_{xyt} = .699$)

5. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล (X_5) ทักษะด้านความเป็นผู้นำ (X_2) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ทักษะด้านเทคนิค (X_3) และทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน (X_4) โดยอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 48.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 3.1417

6. การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการยกระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหาร จำนวน 4 ทักษะ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล ทักษะด้านความเป็นผู้นำ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

The purposes of this correlational research were to study, compare, and search for the method to enhance the supervision skill of administrators and its effect on the teachers' performance in schools that belong to the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. The perspective of administrators and teachers, who have different positions, work experiences, and school sizes, The population of this correlation research included school administrators and teachers, totaling 349 people, consisting of 87 school administrators and 262 teachers from 212 schools belonging to the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office in the 2022 academic year. The Krejcie and Morgan tables and the Multi-Stage Random Sampling were used to determine the sampling. The instruments for collecting the data were questionnaires and interviews, both instruments had discrimination values between 0.38 to 0.82, and the reliability of 0.96. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent Samples t-test, One-Way ANOVA, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. Supervision skills of administrators and teachers' performance in school were at a high level overall.
2. Supervision skills of administrators found that the overall of position statuses and work experiences were not different. However, in terms of school sizes has the difference of statistically significant at level 0.01.
3. Teachers' performance in the school found that the overall of position statuses and work experiences were different statistical significantly at level 0.05. Likewise, the school sizes also have the difference of statistically significant at level 0.01.
4. Supervision skills of administrators and teachers' performance in school had a positive relationship which was statistically significant at the .01 that means moderate correlation. ($r_{xyt} = .699$)
5. Administrators' supervision skills that can estimate teachers' performance in schools had the statistical significance at the .01 level was personnel management skills (X_5), leadership skills (X_2), and the statistical significance at the .05 level was technical skills (X_3) and assessment skills. performance (X_4) with predictive power of 48.40% and the standard deviation of estimating of ± 3.1417 .

6. This research indicates a guideline for improving the supervision skills of administrators in 4 skills that affect the performance of teachers in schools. Including personnel management skills, leadership skills, technical skills, and performance assessment skills

Keywords: Supervisory Skills of Administrators, Teachers' performance

ภูมิหลัง

ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทาง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กระบวนการในการจัดการศึกษา จึงต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความท้าทายดังกล่าว ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะพยายามเปลี่ยนแปลง กระบวนการในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดีขึ้นก็ตาม แต่ยังมีประสบปัญหาในหลายด้านต่อการพัฒนาการศึกษา ซึ่งเกิดจากคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้การพัฒนาทางการศึกษาไม่ตอบสนองต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาประเทศเท่าที่ควร สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2562, หน้า 1)

กระบวนการนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา ในสถานศึกษา รวมถึงพัฒนาคุณภาพครู ให้สามารถจัดการเรียนรู้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำในสถานศึกษา จึงถือว่าเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายของงานนิเทศการศึกษาเป็นการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน โดยผ่านการให้การนิเทศครูและบุคลากรทางการศึกษา งานนิเทศการศึกษาจึงเป็นงานที่ปฏิบัติกับครูเพื่อให้เกิดผลต่อ คุณภาพผู้เรียนโดยตรง เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถของครูผู้สอน ช่วยเหลือครูสามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทาง แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ครูค้นหาวิธีการทำงานด้วยตนเอง ช่วยให้ครูมีความศรัทธาในวิชาชีพของตน ช่วยให้ครูมี ความก้าวหน้าในวิชาชีพ ช่วยให้ครูมีทักษะในการปฏิบัติงาน ช่วยให้ครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ (Glickman, 1995, pp. 8 – 9 อ้างถึงใน ฉวีวรรณ คำลี, 2560, หน้า 18)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม 6 ทักษะ ตามกรอบแนวคิด คือ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านความเป็นผู้นำ 3) ทักษะด้านเทคนิค 4) ทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน 5) ทักษะด้านการ บริหารงานบุคคล และ 6) ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) การปฏิบัติ หน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน 4 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องทักษะ การนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการยกระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์และพัฒนา เพื่อให้มีทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาการ ปฏิบัติงานของครู ทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม สามารถนำผลวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผน พัฒนาเสริมสร้างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดของตนเอง

คำถามการวิจัย

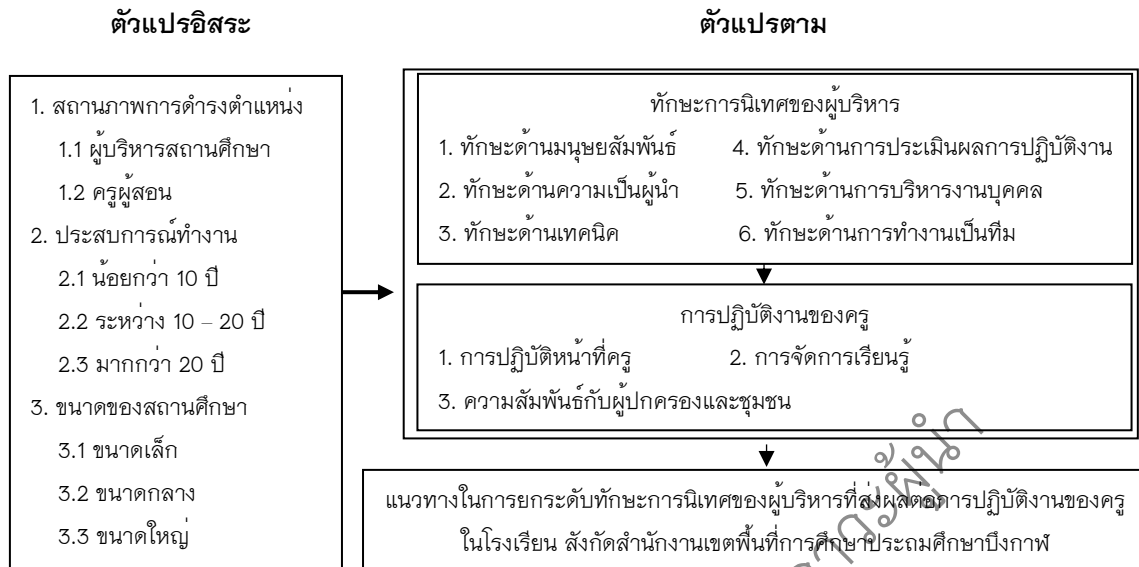
1. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ใน ระดับใด

2. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ใน ระดับใด
3. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรหรือไม่
6. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารแบบใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
7. แนวทางในการยกระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน
5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
6. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
7. เพื่อหาแนวทางในการยกระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,313 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 235 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,078 คน จากทั้งหมด 212 โรงเรียน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปีการศึกษา 2565 กำหนดกลุ่มตัวอย่างขั้นต้นโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง 330 คน แต่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 349 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 87 คน และครูผู้สอน จำนวน 262 คน จาก 87 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้ ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 349 ฉบับ เก็บข้อมูลแบบออนไลน์ และด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมา 349 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที (t-test, ชนิด Independent Samples Test) สถิติเอฟ (F-test, ชนิด One-Way ANOVA) วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านการทำงานเป็นทีม จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ส่วนด้านที่เหลือมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .699$)
6. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า มี 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยภาพรวม (Y_1) ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล ทักษะด้านความเป็นผู้นำ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค (X_3) และทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน (X_4) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .279 รองลงมา ได้แก่ ทักษะด้านความเป็นผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .226 และ ทักษะด้านเทคนิค มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .148 ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ต่ำที่สุดคือ ทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ .131 ซึ่งตัวแปรทักษะการนิเทศของผู้บริหารทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ได้ร้อยละ 48.40 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .31417$ ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y_t' = 1.707 + .227X_5 + .191X_2 + .113X_3 + .103X_4$$

สมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{yt}' = .279Z_5 + .266Z_2 + .148Z_3 + .131Z_4$$

7. แนวทางการยกระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

7.1 ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล โดยผู้บริหารจะต้องตระหนัก และให้ความสำคัญในการพัฒนา ส่งเสริมครู เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการเข้าไปช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่บุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และผู้บริหารต้องมีการมอบหมายงาน ภาระหน้าที่ให้แก่บุคลากรโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ วางคนให้ถูกกับงาน วางงานให้ถูกกับคน

7.2 ทักษะด้านความเป็นผู้นำ โดยผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถ เรียนรู้อะไรใหม่ๆ พร้อมกับพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ต้องมีคุณลักษณะเฉพาะของผู้บริหาร เช่น มีบุคลิกภาพที่ดี กิริยามารยาท มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นแบบอย่างที่ดี มีความน่าเชื่อถือ เข้าถึงง่าย ผู้บริหารรู้จักใช้ภาวะผู้นำด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงออกถึงความเป็นผู้นำ

7.3 ทักษะด้านเทคนิค โดยผู้บริหารจะต้องมีเทคนิค วิธีการ มีความเชี่ยวชาญด้านกระบวนการนิเทศ ใช้การนิเทศที่หลากหลาย สร้างความเป็นกันเองเพื่อให้ครูเกิดความสบายใจ สามารถเข้าได้กับทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ผู้บริหารจะต้องแสวงหาความรู้ให้กับตนเองอยู่ตลอดเวลา เช่น เข้าร่วมอบรม ศึกษาเครื่องมือวิธีการบริหารงาน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ ให้กับตนเอง และผู้บริหารต้องมีเทคนิค วิธีการพูดในเชิงบวก การสื่อสาร การให้กำลังใจ และใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

7.4 ทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนการประเมินผล มีวิธีการครอบคลุม มองการปฏิบัติงานเป็นภาพรวม ใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติให้แก่ผู้บริหาร และสามารถนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความเป็นผู้นำ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล ทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และทักษะด้านเทคนิค ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพและให้ความสำคัญกับการพัฒนา ช่วยเหลือ ส่งเสริมครูให้สามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นทีม รวมถึงผู้บริหารและครูร่วมกันขับเคลื่อนการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ นฤมล อึ้งเจริญ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ส่วนด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในหมู่บ้าน ครูโรงเรียนประถมศึกษาสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนบนพื้นฐานของความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี และเข้าใจสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงครูมีความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในขณะเดียวกันครูก็มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผู้เรียนและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รวมถึงครูมีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนครูได้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สลิลทิพย์ เกลี้ยงเกลา (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน

3.1 ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน อันได้แก่ ทักษะด้านความเป็นผู้นำ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมถึงทักษะด้านการบริหารงานบุคคล ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารดำเนินการนิเทศในด้านต่าง ๆ และแสดงออกเกี่ยวกับการนิเทศอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะ เป็นความเป็นผู้นำ ผู้บริหารแสดงออกให้ครูผู้สอนรับรู้ว่าคุณมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสามารถใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการนิเทศมาใช้ในการนิเทศครู ในขณะเดียวกันในส่วน ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นดังนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมองว่าตนเองยึดความแตกต่างระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานกับบุคคลอื่น และคิดว่าตนเองยึดหลักประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน ในขณะที่ครูผู้สอนมองว่าผู้บริหารไม่ค่อยได้มองเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการมอบหมายงาน และไม่ค่อยได้ยึดหลักประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร มีผลวิจัยเกี่ยวกับทักษะการนิเทศอยู่ในระดับมาก จนเป็นที่ประจักษ์กับครูผู้สอน จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นในเรื่องทักษะการนิเทศของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

3.2 ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีทักษะการนิเทศที่ชัดเจน จนกระทั่งไม่ว่าจะมีประสบการณ์ปฏิบัติงานแตกต่างกัน ก็ไม่ทำให้ กลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อวิสดา อารอบ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 ทักษะการนิเทศของผู้บริหารในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ในการเลื่อนไหลตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนจะเลื่อนไหลตามปัจจัยต่างๆที่เป็นคุณสมบัติของผู้บริหาร วุฒิการศึกษาในปัจจุบันบังคับว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหาร การศึกษา และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง ดังนั้นในปัจจุบัน ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่มากกว่าผู้บริหารท่านอื่น จะได้รับคัดเลือกให้เข้าปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่

ในขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่น้อยกว่าจะมีโอกาสเข้าไปปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีน้อยกว่าจะไปปฏิบัติงานเป็นผู้บริหารในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก จึงทำให้ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่จึงมีทักษะการนิเทศมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก

4. การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน พบว่า

4.1 การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และด้านการจัดการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในด้านการปฏิบัติงานของครู ครูเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรง ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ครูส่งเสริมการเรียนรู้ ครูดูแลเอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งสิ่งดังกล่าว ครูเป็นผู้ดำเนินการทั้งสิ้น ครูจึงมองการปฏิบัติงานดังกล่าวมากกว่าผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ แสนภูวา (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดระหานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูสัมพันธ์กับสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหาร

4.2 การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกร จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน จนกระทั่งไม่ว่าจะมีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ก็ไม่ทำให้กลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ บุญอาจ (2561, หน้า 80-81) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ดูแลเอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนแต่ละคน และในส่วนของจัดการเรียนรู้ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ซึ่งอาจเกิดจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมทางด้านวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา ไม่ว่าจะห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ รวมถึงความพร้อมด้านงบประมาณกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิชัย โภคะชัย (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{xy} = .699$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารใช้กระบวนการและประสบการณ์การนิเทศนำมาเป็นเทคนิคการศึกษา สร้างความร่วมมือ รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานจากทุกฝ่าย เพื่อผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นแต่ในสภาพการณ์ที่เป็นจริง การปฏิบัติงานของครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะการนิเทศของผู้บริหารเพียงอย่างเดียว อาจมีปัจจัยอื่นอีกไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถของครู จิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นหาวางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ซึ่งมีเพียงงานวิจัยในระดับมัธยมศึกษา คือ ผลการวิจัยของ สุริยรัตน์ หลิมเล็ก (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบค่อยๆตามกัน

6. ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า มี 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวม (Y_1) ได้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล ทักษะด้านความเป็นผู้นำ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิค (X_5) และทักษะด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน (X_4) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารการศึกษา มีความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการบริหารงาน มีความสามารถในการพูด การสร้างขวัญและกำลังใจ และประเมินผลการปฏิบัติงานของครูโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม จะช่วยให้ครูปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติหน้าที่ครูหรือการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะหน้าที่ในด้านการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในการจัดการศึกษา รวมถึงการที่ผู้บริหารช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู พร้อมสร้างเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล อึ้งเจริญ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการนิเทศของผู้บริหาร ประกอบด้วยทักษะด้านการประเมินผลการสอน (X_6) ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล (X_5) และทักษะด้านการจัดการ (X_4) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 68.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ควรจัดอบรม หรือจัดประชุมสัมมนา (Work Shop) ให้ผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในสังกัด มีทักษะการบริหารงานบุคคล มีทักษะการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างหลากหลาย และฝึกอบรมทักษะให้ผู้บริหารมีทักษะด้านเทคนิค คือ ทักษะเกี่ยวกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอนในโรงเรียนให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ควรจัดการอบรม ส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ครูสามารถวิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอื่น

2.2 ศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2.3 ศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ในตัวแปรหรือองค์ประกอบอื่น เช่น อายุ วุฒิการศึกษา ทรัพยากรในโรงเรียน

2.4 สร้างรูปแบบการปรับระดับทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู เพื่อนำไปปรับใช้ในการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ บุญอาจ. (2561). *สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ฉวีวรรณ คำสี. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นฤมล อึ้งเจริญ. (2564). *ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วุฒิชัย โภคะชัย. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สลิลทิพย์ เกลี้ยงเกล้า. (2565). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*. *วารสาร มจร. บุรีรัมย์*, 7(4), 161.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รายงานแนวทางการยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุรรัตน์ หลิมเล็ก. (2558). *ทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อวิสดา อารอบ. (2556). *การศึกษาสภาพการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อานนท์ แสนภูวา. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.